UOC-PO-10 Anexa 3a

FIȘA DISCIPLINEI
ISTORIA INTEGRĂRII EUROPENE

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	de Istorie și Științe Politice
1.3 Departamentul	de Istorie și Științe Politice
1.4 Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.7 Anul universitar	2026-2027

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			**Istoria integrării europene**				
2.2 Cod disciplină			RISE 1208				
2.3 Titularul activităților de curs			Conf. univ. dr. Mihaela IVĂNESCU				
2.4 Titularul activităților aplicative			Lect. univ. dr. Georgiana ȚĂRANU				
2.5 Anul de studii	I	2.6 Semestrul	II	2.7 Tipul de evaluare	Ex.	2.8 Regimul disciplinei */**	DF/DOB

** DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară*
*** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă*

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	**4**	din care: 3.2 curs	**2**	3.3 aplicații***	**2**
3.4 Total ore activități directe pe semestru	**56**	din care: 3.5 curs	**28**	3.6 aplicații	**28**
3.7 Total ore de studiu individual					**69**
Distribuția fondului de timp					*[ore]*
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Pregătire pentru prezentări sau verificări					8
Pregătire pentru examinarea finală					8
Alte activități: consultații					2
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

**** S - seminar; L - laborator; P - proiect*

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de rezultate ale învățării	-

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice

5.1. de desfășurare a cursului	- utilizarea materialelor didactice, a studiilor de specialitate și a altor documente din bibliografia disciplinei, videoproiector; - participare interactivă a studenților la prelegeri, discuții și dezbateri.
5.2. de desfășurare a seminarului	- utilizarea materialelor didactice, a studiilor de specialitate și a altor documente din bibliografia disciplinei, videoproiector; - participare interactivă a studenților la prelegeri, discuții și dezbateri.

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea unor noțiuni specifice studiilor europene; identificarea principalelor etape ale procesului de integrare europeană, precum și a rolului și interdependențelor stabilite între instituțiile europene în cadrul procesului de integrare europeană.
6.2 Obiectivele specifice	- utilizarea cunoștințelor dobândite pentru interpretarea unor documente sau analiza unor procese politice de la nivel european; - cunoașterea evenimentelor majore și a proceselor care au marcat construcția europeană în secolul XX; - stăpânirea unor noțiuni de specialitate și utilizarea acestora în proiecte sau studii de caz.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	**C7: Studentul/Absolventul recunoaște, analizează și explică diversele ideologii politice care reprezintă un set de idei, principii, simboluri, mituri și doctrine etice, care sunt urmate de indivizi, grupuri, clase sau instituții și oferă o explicație cu privire la modul în care ar trebui să funcționeze o societate.** 1. Studentul / absolventul recunoaște curente cheie precum liberalismul, federalismul, interguvernmentalismul și explică modul în care acestea au influențat primele dezbateri și decizii privind formarea comunităților europene și instituțiilor europene în perioada postbelică. 2. Studentul / absolventul explică modul în care viziuni politice concurente, de exemplu: supranaționalismul vs. interguvernamentalismul, au influențat evoluția tratatelor fondatoare, a proceselor de luare a deciziilo și a strategiilor de integrare din perioada postbelică până în prezent. **C9: Studentul/Absolventul descrie și analizează concepte, teorii și paradigme utilizate în domeniul relațiilor internaționale.** 1. Studentul / absolventul demonstrează înțelegerea teoriilor fundamentale ale construcției europene (neofuncționalismul, interguvernamentalismul) și explică relevanța acestora pentru contextul istoric raportat la demersurile de unificare europeană. 2. Studentul / absolventul aplică cadre teoretice pentru a evalua modul în care interesele statelor, cooperarea instituțională și politica comunitară au influențat etape importante ale integrării europene, inclusiv prin raportare la crearea CECO, CEE, UE.

	C10: Studentul/Absolventul arată cunoaștere aprofundată si înțelegere complexă a domeniului relațiilor internaționale și studiilor europene. 1. Studentul / absolventul explică modul în care evenimentele cheie din politica internațională - cum ar fi al Doilea Război Mondial, Războiul Rece și perioada post-Război Rece - au influențat traiectoria integrării europene și evoluția instituțiilor supranaționale. 2. Studentul / absolventul demonstrează o înțelegere a modului în care Uniunea Europeană funcționează ca actor în relațiile internaționale, analizând politicile sale externe, influența globală și interacțiunile cu alte state și organizații internaționale.
Aptitudini	**A7. Studentul absolventul identifică, contextualiză și analiză critic principalele ideologii politice moderne și contemporane (precum liberalismul, conservatorismul, socialismul, naționalismul, fascismul, comunismul etc.), înțelegând atât fundamentele lor teoretice, cât și modul în care acestea au influențat structurile de putere, politicile publice și mișcările sociale.** 1. Studentul / absolventul evaluează influența ideologiilor și curentelor politice asociate procesului de construcție europeană asupra etapelor cheie ale integrării europene, inclusiv negocierea tratatelor, designul instituțional și elaborarea politicilor. 2. Studentul / absolventul investighează modul în care curentele politice (de ex.: antifascismul postbelic, liberalismul Războiului Rece sau euroscepticismul modern) au influențat opinia publică, alinierile politice și ritmul integrării europene în diferite perioade istorice. **A9. Studentul/absolventul analizează și compară critic principalele concepte, teorii și paradigme din domeniul relațiilor internaționale (precum realismul, liberalismul, constructivismul, marxismul, teoria sistemelor internaționale), aplicându-le în interpretarea evenimentelor și dinamicilor geopolitice contemporane.** 1. Studentul / absolventul folosește cadre de analiză teoretice variate pentru a analiza evoluțiile istorice - de exemplu, crearea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, ratificarea Tratatului de la Maastricht sau extinderea UE - și implicațiile lor pentru procesul de integrare. 2. Studentul / absolventul evaluează critic modul în care diferite teorii explică rolul UE în dezvoltarea politicii externe sau în gestionarea crizelor internaționale și regionale, demonstrând capacitatea de a analiza și evalua dinamica comunitară prin raportare la evoluții internaționale contemporane. **A10. Studentul/Absolventul înțelege, corelează și analizează critic procesele politice, instituționale și normative care definesc relațiile internaționale și integrarea europeană, utilizând instrumente teoretice și metodologice specifice studiilor europene și ale afacerilor globale.** 1. Studentul / absolventul examinează modul în care instituțiile europene (Comisia Europeană, Consiliul, Parlamentul) și procesele politice (reformele tratatelor, extinderea, negocierile interguvernamentale) au modelat traiectoria integrării europene în contextul mai larg al relațiilor internaționale. 2. Studentul / absolventul utilizează concepte din studiile europene (de ex.: supranaționalism, subsidiaritatea, multilateralism) pentru a analiza modul în care valorile, normele și cadrele instituționale au influențat procesul decizional și acțiunea externă a UE.

Responsabilitate și autonomie	**R7: Studentul/Absolventul este în măsură să evalueze și să analizeze informațiile și sursele acestora. Studentul/Absolventul demonstrează capacitate de a accesa și de a avea o înțelegere critică atât a formelor tradiționale, cât și a celor noi de mass-media, precum și a rolului și funcției acestora în societățile democratice.** 1. Studentul / absolventul evaluează modul în care mass-media tradițională și digitală au reprezentat momente cheie din istoria integrării europene (de exemplu, negocierile tratatelor, referendumurile, crizele), identificând mesajul, tehnicile de încadrare și impactul acestora asupra percepției publice. 2. Studentul / absolventul face distincția între sursele media academice, jurnalistice și digitale, evaluând critic credibilitatea și relevanța acestora atunci când cercetează sau prezintă evoluții istorice și politice legate de proiectul european. **R9. Studentul/absolventul dobândește perspective informate, echilibrate și reflexive în abordarea relațiilor internaționale, demonstrând responsabilitate intelectuală față de complexitatea lumii globale, diversitatea actorilor internaționali și implicațiile etice ale teoriilor utilizate în analiza politicilor externe.** 1. Studentul / absolventul reflectă asupra evoluției UE ca actor internațional, analizând critic interesele, valorile și dinamica instituțională în politica externă, recunoscând în același timp perspectivele actorilor terți pe plan regional și internațional. 2. Studentul / absolventul evaluează modul în care diferite teorii ale relațiilor internaționale și integrării europene încadrează politica externă și de securitate a UE, demonstrând capacitatea de a conștientiza impactul acesteia asupra evoluției instituționale și a statelor membre. **R10. Studentul/Absolventul are atitudini informate, etice și proactive față de provocările geopolitice și integraționiste contemporane, demonstrând respect față de valorile democratice, cooperarea internațională și principiile fundamentale ale construcției europene.** 1. Studentul / absolventul aplică cunoștințele istorice pentru a aborda probleme precum deficitul democratic, limitele extinderii sau reforma instituțională, demonstrând unangajament față de principiile democratice, drepturile omului și statul de drept. 2. Studentul / absolventul contribuie cu atenție și spirit etic la discuțiile despre provocările europene și globale (de ex.: migrația, securitatea sau schimbările climatice) promovând în același timp valorile fundamentale ale solidarității, incluziunii și cooperării pașnice care stau la baza construcției europene.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
Curs introductiv – prezentarea obiectivelor cursului, tematicii, bibliografiei și a modalităților de evaluare; Reamintirea unor elemente și concepte studiate anterior	Prelegere	2 ore

Unele proiecte de unitate europeană între secolele al XIII-lea și al XIX-lea. Europa în secolul al XIX-lea: statele națiune vs. Statele Unite ale Europei	Prelegere; problematizare	4 ore
De la Aristide Briand la Robert Schuman. Crearea Consiliului Europei și a OECE. Crearea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (1951). Proiectul Comunității Europene de Apărare și eșecul său (1952).	Prelegere; analiză de documente	4 ore
Relansarea proiectului comunitar. Conferința de la Messina și raportul Spaak (1955)	Prelegere; analiză de documente	2 ore
Comunitatea celor șase: dezvoltare și criză (1958 – 1969). „Criza scaunului gol" și compromisul de la Luxemburg. Prima candidatură a Marii Britanii pentru aderarea la CEE	Prelegere; analiză de documente	4 ore
Relansarea. Conferința de la Haga (1969) Prima extindere a CEE – 1973	Prelegere; analiză de documente	4 ore
Extinderea construcției europene către Sud – 1981, 1986	Prelegere; analiză de documente	2 ore
Extinderile construcției europene după căderea regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Est – 1995, 2004, 2007, 2013	Prelegere; analiză de documente	4 ore
Extinderea, până unde? State candidate și potențial candidate pentru aderarea la Uniunea Europeană	Prelegere; analiză de documente	2 ore

Bibliografie obligatorie:

1. BUSEK, Erhard, MIKULITSCH, Werner, *Uniunea Europeană și drumul spre Răsărit,* Iași, Institutul European, 2005;
2. ROTH, Francois, *Inventarea Europei. De la Europa lui Jean Monnet la Uniunea Europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2007.

Bibliografie suplimentară:

1. ADELCOA LUZARRAGA, Francisco, LLORENTE GUINEA, Mercedes, *Europa viitorului: Tratatul de la Lisabona*, Editura Polirom, Iași, 2011;
2. ANDERSON, Jeffrey, „Europeanization and the Transformation of the Democratic Polity, 1945 – 2000", in *Journal of Common Market Studies*, vol. 40, no. 5, 2002, pp. 793 – 822;
3. BĂRBULESCU, Iordan Gheorghe, *Procesul decizional în Uniunea Europeană*, Iași, Ed. Polirom, 2008;
4. BLAIR, Alasdair, *The European Union since 1945*, London and New York, Longman, 1999.
5. GRABBE, Heather, „How Does Europeanization Affect CEE Governance? Conditionnality, Diffusion and Diversity", in *Journal of European Public Policy*, vol. 8, no. 6, Dec. 2001, pp. 1013 – 1031;
6. IVAN Adrian, *Statele Unite ale Europei. Uniunea Europeană între interguvernamentalism și supranaționalism*, Iași, Institutul European, 2007;
7. IVAN, Adrian-Liviu, *Sub zodia Statelor Unite ale Europei. De la ideea europeană la Comunitățile Economice Europene*, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2009;

8. LACROIX, Justine, COMAN, Ramona (coord.), *Les résistances à l'Europe. Cultures nationales, idéologies et stratégies d'acteurs*, Editions de l'Université de Bruxelles, 2007.
9. MAGNETTE, Paul, *Europa, Statul și democrația. Suveranul îmblânzit*, Iași, Institutul European, 2005.
10. POP, Flore, ALBESCU, Oana (editori), *Tratatul de la Lisabona. De la „metoda comunitară la noile evoluții ale guvernanței europene. Drept și politici ale Uniunii”*, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2012;
11. PRIDHAM, Geoffrey, „EU Enlargement and Consolidating Democracy in Post-Communist States – Formality and Reality”, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 40, no. 3, 2002, pp. 953 – 973;
12. de la REZA, German, *Inventarea păcii: istoria proiectelor confederative de la ducele de Sully la Simon Bolivar*, Editura Logos, București, 2009;
13. SIDJANSKI, Dusan, *Viitorul federalist al Europei. Comunitatea Europeană de la origini la Tratatul de la Lisabona*, Editura Polirom, Iași, 2010;
14. WEILER, Joseph H.H., *Constituția Europei*, Editura Polirom, Iași, 2009;
15. ZORGBIBE, Charles, *Construcția europeană. Trecut, prezent, viitor*, București, Ed. Trei, 1998.

Alte resurse bibliografice
Academice
www.arena.uio.no
www.eustudies.org/fora.html
www.eiop.or.at/erpa

Documente oficiale, informații de presă
www.europa.eu
www.infoeuropa.ro
www.euobserver.com
www.euractiv.com
www.europeanaccess.co.uk
www.european-voice.com
www.europe2020.org
www.eustudies.org

8.2 Seminar	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
1. a. Ideea unei Uniuni Europene în perioada interbelică: Proiectul Briand de Uniune Europeană **b. Discursul lui Churchill despre Statele unite ale Europei** **2. c. „Părinți fondatori” ai Uniunii Europene** Konrad Adenauer, Jean Monnet, Robert Schuman, Paul-Henri Spaak, Altiero Spinelli	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	2 ore

3. Extinderea construcției europene către Europa Centrală și de Est a) Prăbușirea comunismului în Europa Centrală și de Est – șansă celei de-a cincea extinderii a UE b) Extinderea de la mijlocul anilor '90: Austria, Finlanda, Suedia	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	4 ore
4. Extinderea de tip „big bang" a UE: zece noi state a) grupul Visegrad (Cehia, Slovacia, Ungaria, Polonia) b) Slovenia, Malta, Cipru c) statele baltice (Letonia, Lituania, Estonia)	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	6 ore
5. România și integrarea europeană a) Desfășurarea negocierilor de aderare (2000-2005) b) Textul Tratatului de aderare; Clauza de salvgardare; Monitorizarea	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	4 ore
6. Perspective ale extinderii Uniunii Europene a) Turcia b) Republica Moldova c) Balcanii de Vest (statele din fosta Iugoslavie și Albania): istoricul negocierilor: - Țări candidate: Serbia, Muntenegru (au deschis deja negocierile); Albania; Macedonia de Nord; - Țări potențial candidate: Bosnia și Herțegovina; Kosovo.	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	4 ore
7. Opțiuni, dileme, provocări cu privire la integrarea europeană a) Euroscepticismul b) Brexit	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	4 ore
8. Schengen: a) Acordul de la Schengen (1985); Convenția de Implementare (1990; 1995) b) Spațiul Schengen c) Aderarea României la spațiul Schengen d) State non-UE care participă la Schengen	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	2 ore
9. Spațiul Economic European (Norvegia, Islanda și Liechtenstein) și UE; Relațiile UE - Elveția	Dezbatere, analiză de documente, Studii de caz	2 ore

Bibliografie:

1. ADELCOA LUZARRAGA, Francisco, LLORENTE GUINEA, Mercedes, *Europa viitorului: Tratatul de la Lisabona*, Editura Polirom, Iași, 2011;
2. BĂRBULESCU, Iordan Gheorghe, *UE de la național la federal*, Editura Tritonic, București, 2005.

3. BĂRBULESCU, Iordan Gheorghe, *Procesul decizional în Uniunea Europeană*, Iași, Ed. Polirom, 2008;
4. BOOKER, Christopher, NORTH, Richard, *Uniunea Europeană sau Marea amăgire. Istoria secretă a construcției europene*, Editura Antet XX Press, 2004;
5. BUSEK, Erhard, MIKULITSCH, Werner, *Uniunea Europeană și drumul spre Răsărit,* Iași, Institutul European, 2005;
6. COSTEA, Maria, COSTEA, Simion, *Integrarea României în Uniunea Europeană. Provocări și perspective*, Iași, Ed. Institutul European, 2007;
7. COSTEA, Simion, *Ideea europeană și interesele statelor*, Cluj-Napoca, 2005.
8. COURTY, Guillaume, DEVIN, Guillaume, *Construcția europeană*, București, Editura Coresi;
9. DOBRE, Ana-Maria, COMAN, Ramona (coord.), *România și integrarea europeană,* Iași, Institutul European, 2005;
10. FONTAINE, Pascal, *Construcția europeană de la 1945 până în zilele noastre*, Iași, Institutul European, 1998;
11. GHICA, Luciana-Alexandra (coordonator), *Enciclopedia Uniunii Europene*, București, Editura Meronia, 2007;
12. LÜTZELER, Paul Michael, *Europa după Maastricht. Perspective americane și europene*, Iași, Institutul European, 2004;
13. MAGNETTE, Paul, *Europa, Statul și democrația. Suveranul îmblânzit*, Iași, Institutul European, 2005.
14. PĂUN N., *Istoria construirii europene: Europa postbelică*, Editura Fundației pentru studii europene, Cluj-Napoca, 1999.
15. RICHARDSON, Jeremy (ed.), *European Union. Power and Policy-Making*, London and New York, Routledge, 1996;
16. STĂNESCU-STANCIU Teodora, *Istoria integrării europene*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2007.
17. VESE Vasile, IVAN Adrian, *Istoria integrării europene*, Presa univeristară clujeană, 2001.
18. VESNIC-ALUJEVIC Lucia, *European Integration of Western Balkans: From Reconciliation To European Future*, Centre for European Studies, 2012.
19. WALLACE, Helen, Mark A. POLLACK, Alasdair R. YOUNG, *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, Editura Institutului European din România, București, 2011;
20. WEILER, Joseph H., *Constituția Europei*, Editura Polirom, Iași, 2009;
21. WERTS Han, *Euro-scepticism and Extreme Right-wing Votin Behaviour in Europe, 2002-2008*, Nijmegen, 2010;
22. WHITE, Brian, *Understanding European Foreign Policy*, Basingstoke and New York, Palgrave, 2001;
23. ZORGBIBE, Charles, *Construcția europeană. Trecut, prezent, viitor*, București, Ed. Trei, 1998.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Răspunsurile la examen, Participarea la cursuri	Examen scris	50%
9.5 Seminar	Participarea activă la discuții, redactarea lucrărilor de seminar și a referatelor	Teme săptămânale, teste, referate	50%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
Însușirea minimă a noțiunilor, conceptelor și informațiilor cu caracter general specifice disciplinei, capacitatea de a identifica elemente caracteristice pentru unele proiecte de unitate europeană sau pentru valurile de extindere a Uniunii Europene. **Important:** **Accesul studenților la examen este condiționat de prezența la cel puțin jumătate din cursuri și seminare.** **De asemenea:** 1. Pentru a se considera promovat acest seminar, studentul este obligat să participe la **minim 8 (opt) întâlniri și să predea la timp proiectele propuse.** 2. Pentru a se considera promovat acest seminar, studentul este obligat să obțină **nota minimă 5 (cinci)**. 3. Nota minimă 5 (cinci) se obține **doar dacă (1) a fost îndeplinit criteriul de prezență minimă obligatorie**, **dacă (2) studentul a avut prezentări de seminar, a participat activ la dezbateri și a făcut dovada parcurgerii lecturilor obligatorii.**			

Data completării,
09.09.2026

Titular activităților de curs,
Conf. univ. dr.
Mihaela IVĂNESCU

Titular aplicații,
Lect. univ. dr.
Georgiana ȚĂRANU

Data avizării în Departament,
16.09.2026

Director de Departament
Lect. univ. dr. Gabriel Stelian MANEA

Decan,
Conf. univ. dr. Daniel CITIRIGĂ